

Příloha č. 1 - Příspěvkové organizace Karlovarského kraje v oblasti kultury

Krajská knihovna Karlovy Vary

Pobočka:

- **Lidická Karlovy Vary**

Krajská knihovna Karlovy Vary bude i nadále plnit hlavní cíl i poslání: rozvíjet kvalitu vzdělávání veřejnosti regionu, zpřístupňovat informace z různých informačních zdrojů, poskytovat služby všem skupinám uživatelů bez ohledu na jejich národnost, rasu, náboženství, pohlaví nebo sociální postavení **a tím přispívat ke zlepšení kulturní a společenské úrovně obyvatelstva Karlovarského kraje.**

Pro knihovnu je **jednou ze základních povinností** doplňovat odpovídajícím způsobem knižní fond. Krajská knihovna je součástí systému krajských knihoven vykonávajících koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, výzkumné, metodické a poradenské činnosti. Z tohoto důvodu je doplňování knihovního fondu zaměřeno na nákup naučné literatury (cca 70 % fondu).

Hlavní prioritou bude i nadále podpora všech typů vzdělávání, proto je akvizice zaměřena na informační dokumenty pro středoškolské a vysokoškolské studenty. Dále bude knihovna budovat a rozvíjet specializované fondy, např. ojedinělou a vzácnou balneologickou knihovnu, fondy zaměřené na sklo, porcelán, keramiku a hornictví, stejně tak i regionální fond, jako odkaz pro budoucí generace.

Krajská knihovna Karlovy Vary je příspěvkovou organizací, která od počátku své existence podstatnou měrou využívá možností doplňování rozpočtů z dotačních titulů, např. ze strukturálních fondů i dalších dostupných zdrojů – ze státního rozpočtu prostřednictvím ministerstev, ale také z různých nadací a nadačních fondů.

V aktivitách získávání finančních prostředků bude vedení knihovny pokračovat i v nastávajícím období. Dále bude sledovat aktuální výzvy v dotačních titulech a po posouzení jejich vhodnosti podávat projekty.

Knihovna bude pokračovat v získávání finanční podpory spřátelenými a partnerskými organizacemi, případně firmami, kterým leží na srdci především práce s mládeží, ale také např. zlepšení kvality života handicapovaných skupin nebo seniorů. Rovněž bude pokračovat v nabídkách nejrozmanitějších akcí a aktivit pro skupiny, které jsou, i z hlediska poslání knihovny jako informační a vzdělávací instituce, prioritní. Zde se jedná o všechny skupiny obyvatel navštěvujících knihovnu – již zmíněné zdravotně handicapované a seniory, ale také děti a mládež, studenty, rodiče na rodičovské dovolené i nejširší veřejnost.

Krajská knihovna bude mít při přípravě dramaturgických plánů akcí i v následujícím, nelehkém období na zřeteli ekonomický přínos, avšak tento ukazatel nesmí být, stejně jako doposud, z hlediska poslání knihovny jako vzdělávací a kulturní instituce prioritní.

Také pravidlo o přístupnosti služeb knihovny všem bez rozdílu, dané knihovním zákonem, nedovoluje dávat ekonomický přínos jako hlavní ukazatel pořádání akcí a programů v knihovně.

Krajská knihovna vykonává rovněž jednu z nezastupitelných činností – tzv. „regionální funkce“. Z hlediska zákonem stanovené povinnosti, výkonu regionálních funkcí, knihovna obsluhuje 118 základních knihoven kraje. Pro 42 knihoven zajišťuje výměnný knihovní fond a další služby.

V nadcházejícím období bude krajská knihovna spolupracovat se všemi kulturními organizacemi v kraji, zejména s profesionálními nebo neprofesionálními knihovnami, především při činnostech, jakými jsou pořádání kurzů a vzdělávacích projektů pro knihovníky, vzájemné výměně zkušeností nebo na bázi metodické a jiné pomoci. Důležité bude rovněž pokračování ve spolupráci s muzei, galeriemi a dalšími organizacemi, které se zabývají ediční činností, čímž účinně přispívají do regionálního fondu. Efektivně bude jistě pokračovat i spolupráce při pořádání výstav regionálních umělců, při přípravě a pořádání besed pro školy, odpoledních akcí pro veřejnost.

Mezinárodní spolupráce je v současné době v krajské knihovně na velmi vysoké úrovni, proto je důležité zachovat ji i do budoucna. Krajská knihovna pravidelně přijímá návštěvy ze zahraničních knihoven a předává své zkušenosti s činností krajské knihovny na poli vzdělávání uživatelů, zvyšování čtenářské gramotnosti, výchovy mládeže, spolupráce s externími subjekty apod. I nadále bude krajská knihovna rozvíjet přeshraniční partnerství s institucemi ve Spolkové republice Německo, především v Sasku a Bavorsku.

Pro ukládání knih bude v roce 2013 v objektu krajské knihovny dobudován depozitář s klimatizační jednotkou.

Základní strategie krajské knihovny pro uvažované období 2013 – 2020 (včetně ekonomiky, programové náplně, nutných změn, případně programových změn):

- Udržování a rozšiřování komfortu služeb pro veřejnost, v návaznosti na nové technologie - zejména se zaměřením na rozvoj knihovního systému tak, aby odpovídal aktuálním trendům v oblasti přístupu k informacím - a specifické požadavky zajištění dalších prostor pro ukládání knihovního fondu.
- Rozvoj knihovního fondu všech typů dokumentů vč. elektronických zdrojů.
- Modernizace interiérů a vybavení knihovny vč. efektivnějšího využití vstupní haly knihovny.
- Vytvoření nového webu splňujícího všechny požadavky moderní webové prezentace (dynamické prvky, Blind Friendly apod.)
- Zajištění regionálních funkcí - služby pro knihovny v kraji.
- Obnova autoparku a ostatní techniky (požární, kamerový systém atd.).
- Digitalizace knihovního fondu.
- Rozvoj specifických služeb pro různé skupiny uživatelů (senioři, handicapovaní, národnostní menšiny apod.).
- Realizace vzdělávacích a kulturních aktivit pro veřejnost s přihlédnutím ke specifickým potřebám jednotlivých skupin obyvatel.
- Vzdělávání knihovníků základních knihoven kraje.

Krajskou knihovnu čeká v období let 2013 – 2020 plnění náročných úkolů – především uspokojování potřeb klientů – čtenářů z celého Karlovarského kraje. Proto je důležité, aby zřizovatel vytvořil krajské knihovně dostatečnou výši příspěvku takové podmínky, které umožní vedení knihovny plnit základní poslání – beze zbytku zajišťovat regionální funkci a udržovat na odpovídající, vysoké úrovni knižní fond.

Muzeum Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Pobočky:

- **Muzeum Nová louka Karlovy Vary**
- **Muzeum Nejdek**
- **Muzeum Horní Blatná**
- **Muzeum Jáchymov**
- **Muzeum Horní Blatná**
- **Muzeum Žlutice**

Muzeum Nová louka - hlavní budova muzea je situována v exponované části lázeňského území Karlových Varů v ulici Nová louka. Ředitelství muzea sídlí v nově zrekonstruovaném objektu v ulici Pod Jelením skokem. Sbírky Muzea Karlovy Vary jsou zaměřeny na sklo, porcelán, nábytek, cín, národopisné sbírky, sbírky uměleckých řemesel, práce karlovarských puškařů a brusičů vřídlovce, bohatou sbírku dokumentující vývoj lázeňství atd.

Muzeum Nejdek je umístěno v měšťanském domě postaveném přibližně v roce 1860. Dům s neogotickými dekorativními prvky je kulturní památkou. Stálá expozice mapuje dějiny města, představuje lidové umění, sbírku keramiky, krajkářství, cínu, lití kovů a zpracování vlny.

Muzeum Jáchymov působí v jednom z nejcennějších objektů v Karlovarském kraji – v okázalém renesančním domě s nápadným nárožním věžovým arkýřem z první poloviny 16. století. Objekt je kulturní památkou a je navržen na národní kulturní památku. Expozice je zaměřena především na dějiny Jáchymova, nerostné bohatství Krušných hor a jáchymovskou ražbu mincí.

Muzeum Horní Blatná působí v jedné z nejvýznamnějších stavebních památek města Horní Blatná, ve zděném měšťanském barokním domě s hrázděným patrem, na jehož portálu je letopočet 1754. V muzeu je expozice cínu.

Muzeum Žlutice je umístěno v měšťanském barokním domě, postaveném v 16. století. Budova je situována na náměstí, v těsném sousedství radnice. Objekt je kulturní památkou. Stálá expozice je věnována bohatým dějinám města, památkám v okolí a renesančnímu Žlutickému kancionálu.

Významnou, pro chod muzea spíše negativní událostí, bylo ukončení výstavní a přednáškové činnosti v pronajatých prostorách domu Zlatý klíč v Lázeňské ulici (v roce 2009). Muzeum přednáškovou činnost v současné době realizuje ve velmi improvizovaných prostorách přímo ve stálé expozici.

V současné době řeší muzeum tento problém náhradním přednáškovým prostorem v rámci stálé expozice objektu na Nové louce. Toto řešení je vzhledem k velmi omezenému počtu míst zcela nevyhovující. Pro tak významnou instituci, jakou je Muzeum Karlovy Vary, je tato situace nedůstojná a je třeba ji co nejdříve vyřešit.

Muzeum Karlovy Vary bude v nadcházejícím období stejně jako doposud využívat dle možností dotační tituly Evropské unie i granty a dotační tituly, které vypisuje MK ČR

z rozpočtu České republiky. Problém může nastat v případě nedostatku finančních prostředků na předfinancování nebo spolufinancování dotací. Rozpočet muzea je již v současné době velmi napjatý. Pokud porostou režijní náklady na provoz muzea stejným tempem jako doposud, budou ohroženy jeho základní činnosti. Jestliže to situace umožní, bude muzeum nadále podávat projekty podobně jako v uplynulém období do Cíle 3, VISK 6 a 7, ISO a dalších dotační a grantových titulů.

Stávající rozpočet muzea je na možné hranici únosnosti pro splnění základního poslání paměťové instituce. Při snižujícím se příspěvku od zřizovatele nelze plánovat ostatní příjmy, resp. jiné zdroje rozpočtu na kompenzaci chodu základních funkcí muzea. Pokud by se měl příspěvek zřizovatele ještě snížit, bude následovat stagnace místo progresivního růstu. Současnou tíživou finanční situaci nelze momentálně zlepšit sponzorskými dary. Pokud se taková možnost naskytne, jde zpravidla o naturální plnění.

Nedostatek finančních prostředků se projevuje již delší dobu v personálním obsazení muzea. V nejbližší budoucnosti bude třeba obsadit funkci dvou odborných pracovníků. Kurátora (historik umění) sbírkového fondu porcelánu, vzhledem k velikosti fondu a regionálních specifik produkcí místních porcelánek, jak existujících, tak zaniklých, je absence této funkce pro muzeum dlouhodobě neudržitelná. Sběrka porcelánu je jedním z největších fondů muzea. Dále bude třeba obsadit místo výtvarníka - grafika. V současnosti se tyto činnosti řeší dodavatelským způsobem. V průběhu nominačního období zápisu montánní krajiny na seznam UNESCO bude nezbytné posílení stavu o jednoho pracovníka na pozici PR.

V nejbližší době neplánuje vedení muzea zvýšení vstupného. Stalo by tak pouze v případě, kdy návštěvníkům budeme moci nabídnout novinky, např. novou stálou expozici, která by měla být realizována do roku 2015, kdy muzeum bude slavit 150 let své existence.

Pro návštěvníky jsou pro následující období připravovány nové programy především v Královské mincovně v Jáchymově. Půjde o akce na nádvoří mincovny v letních měsících, i nadále budou nabízeny slevové systémy – Karlovarská karta K 3 a Karlovy Vary CITY CARD.

Muzeum se bude snažit zachovat i v následujícím období alespoň minimální akviziční činnost. Stejně jako u ostatních organizací tohoto typu, je akviziční činnost základním posláním paměťové instituce.

Do budoucna nelze spoléhat pouze na dárce. Prioritami pro přírůstky do sbírek muzea budou v oblasti umění obrazy a plastiky, dále porcelán, textil a sklo - vše regionální provenience.

Pro restaurování sbírkových předmětů bude muzeum i nadále využívat dotační titul Ministerstva kultury České republiky ISO. Předpokladem je získání požadované částky ve výši několika desítek tisíc korun. Akutní nebezpečí sbírkovým předmětům nehrozí. Ne zcela vyhovující prostory depozitáře v Tepličce budou v nejbližších letech modernizovány (v roce 2012 byla provedena nová elektroinstalace, výměna oken, vodovodní přípojka.). Na nové EZS bude požádáno MK ČR z grantu ISO.

Pro děti a mládež bude Muzeum Karlovy Vary připravovat do budoucna osvědčené i nové programy. V Jáchymově se bude konat v roce 2013 již 10. ročník vědomostní soutěže pro základní a střední školy „O pohár Královské mincovny“. Dále bude muzeum chystat programy k výročním obyčejům – velikonoce, vánoce, Mezinárodní den dětí atd., komentované prohlídky po expozici s pracovními listy a další doprovodné programy

k probíhajícím výstavám. V muzeu na Nové louce se rozběhne v období 2013-14 projekt Učíme se v muzeu, bude-li schválen grant z MŠMT.

Mezinárodní spolupráce bude probíhat především v plánovaných projektech přeshraniční spolupráce v rámci dotačního titulu Cíl 3 s městem Oberwiesenthal, které v současné době buduje muzeum. Toto muzeum má být dokončeno v roce 2013, a poté by měly být zahájeny plánované výměnné akce. Zahájen je projekt ARCHAEMONMONTAN (2012 – 2014), lead partnerem tohoto projektu je Archeologický ústav v Drážďanech. Pro Muzeum Karlovy Vary, pobočku v Královské mincovně v Jáchymově, bude z této aktivity výstup v roce 2014, a to rozšíření stálé expozice hornictví v historickém sklepení Královské mincovny.

Pokud to umožní finanční situace, bude se Muzeum Karlovy Vary i v období 2013 – 2020 řídit ročními plány práce, jež vycházejí z dlouhodobé strategie rozvoje muzea. V rámci této strategie uvažuje vedení muzea o následujících krocích:

- Muzeum Horní Blatná – vytvoření „selské jizby“, 2013, náklady do 100 tis., v rámci ročního rozpočtu
- Muzeum Královská mincovna Jáchymov - expozice hornictví financovaná z projektu Archaeomontan, 2013 – 2014
- Muzeum Královská mincovna Jáchymov – rozšíření expozice o téma Lidová hudba Krušných hor 2014, financované v rámci ročního rozpočtu
- Muzeum Královská mincovna – výstava k 500. výročí Jáchymova ve spolupráci s městem a lázněmi 2016, financování z grantu z EU
- Nová louka, Karlovy Vary 2013 -14 vzdělávací projekt Učíme se v muzeu 2013-14, financování grant MŠMT, bude-li získán
- Nová louka, Karlovy Vary - 2015 nová expozice k výročí 150 let muzea – budou hledány zdroje, plán realizace:
 - 2013 zhotovení projektové dokumentace
 - 2014 realizace I. etapy
 - 2015 realizace II. etapy
- Muzeum Žlutice – vytvoření nové expozice, po dokončení rekonstrukce objektu městem 2016 - 17

Muzeum Sokolov, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Pobočky:

- **Hornické muzeum Krásno**
- **Štola č. 1 Jáchymov**
- **Česko-bavorský geopark**

Muzeum Sokolov je umístěno v sokolovském zámku. V tomto objektu působí muzeum již 60-tých let 20.století. Pod zřizovací pravomoc Karlovarského kraje přešlo muzeum v roce 2003. Muzeum Sokolov má v budově zámku rozsáhlé výstavní prostory. Stálá expozice v 1. patře zámku má celkem 11 výstavních sálů. K pořádání krátkodobých výstav slouží malý výstavní sál u vstupu do expozice. Další výstavní prostor o šesti sálech se nachází v přízemí zámku pod arkádami. Tento prostor je využíván ke krátkodobým tematickým výstavám. Vlastní expozice se skládá ze tří základních částí – příroda Sokolovska, dějiny Sokolovska a dějiny rudného a uhelného hornictví na Sokolovsku.

Hornické muzeum Krásno je situováno na místě historického cínového dolu Vilém založeném na žilném systému Gellnauer, který byl s řadou přerušeni činný až do 90. let 20. stol. Hlavní budova muzea, rekonstruovaná v letech 1994 – 1998, sloužila v 18. a 19. století jako úpravna cínových rud. Rekonstrukce ostatních budov v areálu dolu Vilém proběhla v letech 1998 – 2004. Hlavním atraktivním exponátem je těžní parní stroj z dolu Marie z roku 1897 a expozice k jeho transferu z Královského Poříčí. Dále je zde prezentována historie těžby hnědého uhlí od 19. století do současnosti, dále také expozice rudného hornictví, včetně malé ukázkové štoly.

Štola č. 1 v Jáchymově byla ražena v rámci rozsáhlých průzkumných prací bývalými Jáchymovskými doly v roce 1953 do vzdálenosti 230 m od portálu. V polovině 90. let zpřístupnila skupina nadšenců sdružených v hornickém spolku Barbora ústí Štoly č. 1. Cílem spolku bylo zřídit na Štole č. 1 hornický skanzen. Spolku se ale nepodařilo získat dostatek finančních prostředků, a proto v roce 2005 došlo k dohodě a správu areálu a štoly převzal Karlovarský kraj. V současné době je Štola č. 1 v Jáchymově zpřístupněná a je poměrně hojně vyhledávaná návštěvníky. Nejnověji je zpřístupněná boční chodba, ve které jdou vidět staré dobývky z 16.století.

V nájmu Muzea Sokolov je i prostor **tzv. Mauthausenských schodů**, kterými procházeli političtí vězni z tábora Svornost na své pracoviště. V nájmu je i místo tohoto bývalého tábora. V místě vstupu je počítáno s dobudováním objektu „lágrového baráku“ ve stylu 50. let s pokladnou a zázemím a s částí expozice „Jáchymovské peklo“. Povrchový areál Štoly č. 1 bude částečně oplocen podobně, jako byly oploceny povrchy šachet, včetně strážních věží. Pro ilustraci zajištění pohybu potrestaných mezi táborem a šachtou bude obnoven koridor přístupu z tábora u dolu Svornost k šachtě.(tzv.Mauthausenské schody). Vše záleží na získání potřebných finančních prostředků.

Česko-bavorský geopark je významným krajinným celkem v srdci Evropy. Rozkládá se na území Karlovarského kraje, Plzeňského kraje (Tachovsko) a čtyř bavorských okresů (Neustadt/Waldnaab, Tirschenreuth, Wunsiedel a Bayreuth). Představuje geologickou stavbu v roli podmiňujícího faktoru ekonomického a kulturního vývoje lidské společnosti. Tento

fenomén je popularizován naučnými stezkami a muzejními expozicemi, budováním informačních center a pořádáním tematických výstav, přednášek a kulturních akcí. Cílem je prohloubit sounáležitost s krajinou a poukázat na zajímavosti, které často nejsou veřejnosti známy. Česko-bavorský geopark tak významně podporuje přeshraniční spolupráci a zvyšuje turistickou atraktivitu regionu.¹

Díky projektu „Přírodní dědictví jako šance pro region“ financovaného z Cíle 3 bylo v letech 2011-2013 investováno do infrastruktury geoparku vydáním letáků, knihy a filmu o geoparku, společného časopisu a hlavně instalováním tabulek s QR kódy a tzv. Bee Tagy do jednotlivých lokalit geoparku. Vzhledem k tomu, že Česko – bavorský geopark působí i v lokalitách chystaného Montanregionu Krušnohoří a Lázeňského trojúhelníku, je toto významná pomoc pro tyto projekty.

Historický důl Jeroným, národní kulturní památka, se nachází u bývalé obce Čistá nedaleko silnice z Krásna do Podstrání. V současnosti probíhají práce na zpřístupnění dolu veřejnosti. Záměrem Karlovarského kraje je vybudovat v těsné blízkosti Jeronýmu malé turistické centrum. V budově by měla být pokladna, šatny, kde se turisté před vstupem do podzemí převléknou, malé občerstvení a prostory pro správce. Součástí komplexu bude také parkoviště. Další plánovanou akcí by mělo být propojení obou komplexů rozsáhlého důlního díla. Provoz dolu Jeroným bude v následujícím období závislý na investici, která umožní zpřístupnění vlastního historického dolu a vytvoří zázemí pro návštěvníky a obsluhu. V letošním roce (2013) by mělo dojít ke zpřístupnění části dolu tzv. Horního Jeronýma, s tím, že turisté by se do dolu objednávali přes internet a vybavení na prohlídku by do doby, než bude vybudován povrchový areál, dostávali v Hornickém muzeu Krásno, kde by na ně čekal průvodce.

V dosavadním režimu Muzea Sokolov došlo v roce 2012 k poměrně zásadní události, předání pobočky Muzea v Horním Slavkově, působící v Pluhově domě, Městu Horní Slavkov (k 1. 6. 2012). Krajské Muzeum Sokolov poskytlo novému zřizovateli – Městu Horní Slavkov sbírkové předměty umístěné ve stálé expozici, formou dlouhodobé zápůjčky.

Stejně jako doposud bude Muzeum Sokolov usilovat o získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, FM EHP/Norska i z rozpočtu České republiky. V roce 2013, v rámci Česko-bavorského geoparku, bude dokončen projekt financovaný z Cíle 3 – „Přírodní dědictví jako šance pro region“, částečně spolufinancovaný z rozpočtu České republiky- ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo životního prostředí.

Z rozpočtu České republiky, prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu byla poskytnuta dotace pro projekt „Náprava škod způsobených dobýváním cínu na ložisku Čistá – Jeroným“, výše dotace 7,2 mil. Projekt bude ukončen v roce 2015.

¹ Zdroj informací – <http://www.omks.cz>

V následujícím období bude Muzeum Sokolov i nadále hledat cesty k posílení ekonomiky z dotačních titulů. (Viz např. projekt „Zpřístupnění dolu Jeroným“). Dále bude podána žádost na MK ČR na restaurování části darované sbírky obrazů a kreseb Davida Friedmanna. Jako u většiny dotačních titulů bude žádáno o takovou výši financí, která bude odpovídat finančním možnostem předfinancování a spolufinancování dotace.

Další finanční prostředky pro doplnění příspěvku zřizovatele budou i nadále získávány pronájmem prostor v sokolovském zámku, dále prodejem vlastních publikací a dalších doplňkových materiálů, jak vlastních tak i cizích (komisní prodej). Úsilí bude rovněž vynakládáno na získání finančních prostředků tvorbou podkladů pro města a cizí kraje (např. v roce 2010 kniha Sokolov 1908 - 2008 a kniha o památných stromech Plzeňského kraje), menší částky poplynou i ze zapůjčení výstav (nejméně pokrytí nákladů spojených se zapůjčením) a přednáškovou činností pracovníků muzea. Tyto aktivity budou podobně jako doposud nárazové a jen velmi těžko s nimi lze předem počítat jako s pevnou součástí rozpočtu muzea.

Navýšení rozpočtu muzea sponzorskými dary je stále obtížnější. V současnosti se daří získávat od sponzorů pouze zlomek potřebných prostředků a většinou nepeněžní formou. Lze předpokládat, že jedinými přispěvateli budou i v budoucnu Sokolovská uhelná, Město Sokolov a Město Krásno. Firmy většinou nejsou ochotné dávat peněžní dary (pouze nárazově a na konkrétní účely), v některých případech se dá počítat i v následujícím období s pomocí naturální formou (např. jako v roce 2011 nátěry exponátů v Krásně v hodnotě 250 000,- Kč).

Ve střednědobém výhledu bude největší prioritou vybudování nové stálé historické a přírodovědné části expozice v sokolovském zámku a dále pokračování prací na rozšíření expozice v Krásně a Jáchymově. Zásadním projektem a realizací bude zpřístupnění národní kulturní památky - dolu Jeroným.

Pro zvýšení návštěvnosti bude důležitým opatřením zlepšení nabídky pro návštěvníky muzea:

- Programy pro děti – např. pokračování komentovaných prohlídek, od dětí z mateřských škol až po středoškolskou mládež
- Rozšíření výstavních prostor o tři místnosti (expozice města Sokolova a Nostitzů („zámecké interiéry“).
- Zřízení stálé galerie Davida Friedmanna.
- Dle finančních možností inovování stálé expozice – každým rokem v jedné až dvou výstavních místnostech (včetně nové expozice přírody Sokolovska).
- Vystavení "Sokolovského pokladu".
- Využití sklepů - v první fázi zpřístupnění (osvětlení, vyklizení atd.), v další fázi expozice – lapidárium, geologie, k pověstem regionu.
- Zapojení do systému Karlovy Vary City Card.
- Zavedení permanentní vstupenky, která bude platit na všechny výstavy a přednášky v daném roce, popř. na vstupenku do všech poboček.

- Zavedení permanentních vstupenek pro školy.

Pokud se podaří uskutečnit výše uvedená opatření, bude reálné - na základě tohoto zlepšení nabídky návštěvníkům – přiměřené zvýšení vstupného (patrně o 20 %), a tím částečné posílení rozpočtu muzea.

Stejně jako u ostatních krajských příspěvkových organizací se i sokolovské muzeum potýká s problémem naplňování akviziční činnosti. I nadále bude vyvíjena snaha o pořizování sbírkových předmětů vlastním sběrem, pokud možno zdarma, v ojedinělých případech i koupí. Možnost nákupu atraktivnějších předmětů, případně celků zůstává zcela nereálná, čímž dochází k nenávratným škodám (např. v roce 2010 byla příležitost získat sbírku předmětů vztahujících se k městu Sokolov v hodnotě 200.000,- Kč, pro nákupy však bylo vyčleněno pouze 10.000,- Kč).

Prioritami pro případné obohacování a doplňování sbírek budou i nadále předměty, které doplňují dle požadavků na kompletaci stávající sbírky, hlavně se zaměřením na nosná témata sokolovského muzea (region a hornictví). Dále budou dle možnosti doplňovány sbírkové předměty s ohledem na chystané výstavy a také atraktivní pro veřejnost (např. militárie).

Pokud jde o restaurování, bude nutné v nadcházejícím období restaurovat co nejdříve, vzhledem ke smluvním vztahům, obrazy a dokumenty z darované sbírky obrazů Davida Friedmanna. Restaurování jednotlivých sbírkových předmětů bude i nadále limitováno nedostatkem financí, stejně jako podávání žádostí o granty omezené možnostmi financování spoluúčasti.

Ediční činnost bude rovněž podřízena limitovaným finančním možnostem. Skladované publikace z dřívějšího období (2007 – 2009) budou nabídnuty do komisního prodeje, knihy s převažující chebskou nebo karlovarskou tematikou budou nabídnuty chebskému, resp. karlovarskému muzeu. Kromě vlastní ediční činnosti bude muzeum spolupracovat i s regionálními nakladateli (Fornica, Svět křídel apod.) a prodávat knihy v komisním prodeji.

Spolupráce s dalšími institucemi působícími v kultuře bude pokračovat, a to nejen s příspěvkovými organizacemi Karlovarského kraje (nejvíce s Muzeem Karlovy Vary, Muzeem Cheb, Galerií výtvarného umění v Chebu a Krajskou knihovnou Karlovy Vary), ale také s Městským domem kultury Sokolov, Statkem Bernard, hradem Loket a hradem Bečov. Do aktivit muzea by mohl být v budoucnu zapojen i Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje, který by organizačně pomohl se začleněním výuky v pobočkách.

V zahraniční spolupráci bude Muzeum Sokolov pokračovat aktivitami v rámci Česko-bavorského geoparku. Tyto aktivity budou ještě zintenzivněny, s ohledem na snahu o získání statutu Evropského geoparku, který by byl zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Muzeum bude i nadále spolupracovat s Heimatstube Schwandorf při mapování historie Sokolovska, s Muzeem Wunsiedel a s obcí Bischofsgrün na výstavách a publikacích. S památníkem Flossenburg bude pokračovat spolupráce při dokumentaci historie pobočky koncentračního tábora ve Svatavě.

Muzeum Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Pobočky:

- **Statek Milíkov**
- **Centrální depozitář Cheb**
- **Knihovní depozitář Cheb**

Muzeum Cheb bylo založeno v roce 1873, čímž se řadí mezi nejstarší regionální muzea v Čechách. Působí v Pachelbelově domě, v objektu, kde byl v roce 1634 zavražděn generalissimus císařských vojsk Albrecht z Valdštejna. Pachelbelův dům je jednou z nejzachovalejších středověkých budov chebské městské rezervace. Situován je v dolní části náměstí Krále Jiřího z Poděbrad. Od svého založení je muzeum koncipováno jako muzeum historické, zaměřené především na tragický konec vévody Albrechta z Valdštejna a jeho družiny. V současné době patří Muzeum Cheb s přibližně 100.000 sbírkovými předměty, bohatými dokumentačními fondy a také obsáhlou studijní knihovnou, k předním muzeím v České republice.

Z dlouhodobějšího pohledu existence a činnosti Muzea Cheb došlo v roce 2012 k významné změně v činnosti organizace, předání správy Chebského hradu Městu Cheb, které je jeho vlastníkem. Vzhledem k poměrně vysoké návštěvnosti Chebského hradu bude Muzeu Cheb, díky ztrátě tržeb, chybět přibližně 750 tis. ročně v rozpočtu.

Statek Milíkov byl zakoupen Karlovarským krajem v roce 2008 v obci Milíkov. Tento chebský hrázdný statek čp. 18 byl dán do správy Muzea Cheb. Muzeum chce statek zpřístupnit veřejnosti a postupně zde buduje expozici proměn venkovského života od konce 19. století až po současné období.

Muzeum Cheb řeší v posledním období stejný problém jako všechny krajské příspěvkové organizace působící v kultuře. Z tohoto důvodu se vedení muzea snaží doplnit rozpočty z různých dotačních titulů a grantů. Pro nutné opravy a dovybavení statku v Milíkově bude podána žádost do programu FM EHP/Norska. Stejně jako doposud budou podávány žádosti pro projekty muzea ze strukturálních fondů Evropské unie, ve spolupráci se zahraničními partnery především z dotačního titulu Cíl 3. Dále budou pravidelně podávány žádosti na MK ČR. Z takto získaných prostředků budou financovány jednotlivé muzejní akce, restaurování sbírkových předmětů a dlouhodobé programy, např. program VISK.

Stejně jako doposud budou i v budoucích letech využívány aktivity v rámci hlavní činnosti muzea, uvedené ve zřizovací listině - příjmy z pronájmů, prodej doplňkového zboží v komisním prodeji (prodej cizího zboží za provizi), příjem z reklamy, z přednášek, ze zajišťování konferencí, svateb, příjmy z archeologie, spolupořádání dětských táborů apod. Vlastní publikace budou i v příštím období nabízeny knihkupectvím, zájem je však malý. Jedná se pouze o komisní prodej. Překážkou je marže obchodníků, která se pohybuje ve výši 50 až 100 procent ceny. Důvodem nižšího zájmu je rovněž menší atraktivita publikací, neboť muzejní publikační výstupy jsou zpravidla odbornějšího rázu a dle muzejního poslání pokrývají tematiku, která je spíše osvětová, nikoliv komerčně podbízivá.

Možnost navýšení rozpočtu od sponzorů je v současné době nereálná. S příjmy tohoto druhu nelze počítat, vzhledem k nepříznivé ekonomické situaci. Navíc obor muzejnictví je mimo hlavní zájem sponzorů.

Vedení Muzea Cheb uvažuje o zvýšení vstupného, tento záměr je však limitován okolní konkurencí. Dále uvažuje o změně struktury vstupného – slevy, zúžení skupin, pro které je sleva určena. Problém je třeba řešit citlivě, tak aby opatření neodradila potencionální návštěvníky. Vstupné by nemělo být výrazně vyšší než v ostatních muzeích a galeriích – v současné době má muzeum nejvyšší vstupné mezi kulturními organizacemi v okolí. Na druhé straně je muzeum zařazeno v mnoha tradičních návštěvnických systémech. Novou aktivitou je slevový systém Egronet. Společně s Galerií výtvarného umění v Chebu nabízí návštěvníkům tzv. Chebskou vstupenku. Připravovány jsou hromadné slevy pro cestovní kanceláře z lázeňských měst.

Zvýšení návštěvnosti, stejně jako snaha o neustálé zlepšování ekonomické situace, je trvalou součástí muzejní strategie, která je primárně zaměřena na získávání návštěvníka. Tato základní myšlenka bude uplatňována i následujícím obdobím. Jednotlivé aktivity budou připravovány a upravovány podle konkrétní situace. Muzeum Cheb se bude i v budoucnu zapojovat do kulturních a kulturně-společenských akcí ve městě. Rovněž do aktivit zaměřených na cestovní ruch, jako jsou např. Valdštejnské slavnosti.

Akviziční činnost bude za stávajících, omezených finančních možností pokračovat podobně jako v současnosti. Téměř vyloučená je možnost nákupu pro obohacení sbírek. V širokém spektru akviziční činnosti bude i v následujícím období převládat vlastní terénní sběr přírodnin i lidských výtvorů (archeologie, etnografie). Předpokladem je i obohacování sbírek od jednotlivých dárců. Akviziční plán je možné částečně plnit pouze v případě dlouhodobě plánovaných nákupů (např. s přispěním dotace od MK ČR). Na aktuální nabídku trhu reagovat nelze z důvodu neexistence volných finančních prostředků na nákup.

Muzeum Cheb jako typické vlastivědné muzeum vyniká rozmanitostí jednotlivých podsbírek (celkem 25). Během své historie se v muzeu vyprofilovalo několik výrazných tematických okruhů, z nichž vychází i vlastní profilace muzea. Předně se jedná o valdštejnskou tematiku, ve které dochází k průběžnému monitorování trhu a vyhledávání exponátů spjatých s Valdštejnem a Chebem (dobová reflexe). Dále bude pozornost zaměřena na doplňování etnografických podsbírek, které jsou doslova pokladnicí bohatého a specifického folklorního života původních obyvatel Chebska. Samozřejmě bude rovněž doplňování sbírek tematicky se vztahujících k dějinám města Chebu od nejstarších dob po současnost. Dle možností bude doplňována rovněž hodnotná podsběrka obrazů, soch a grafiky. Při tipování akvizic je stále preferován interdisciplinární přístup, aplikovaný i při včleňování nově nabytých předmětů do sbírek muzea.

Sběrka muzea Cheb je zapsána v Centrální evidenci sbírek MK ČR a muzeum jako její správce je povinno zajistit dle §9 zák. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, její ochranu. Restaurování jakožto poslední krok zamezující trvalému poškození či zániku sbírkového předmětu je třeba provést v současnosti u cca 8 % sbírkových předmětů. Každý rok bude stejně jako doposud vytipována kurátory jednotlivých podsbírek skupina nejvíce ohrožených předmětů a v rámci ISO MK ČR bude každoročně podávána žádost o dotaci na restaurování těchto předmětů (je nutno podotknout, že příspěvek na restaurování je pouze ve výši 50 % celkových nákladů).

Klíčovým problémem, který je podstatný pro stav sbírek i případné restaurování sbírkových předmětů, je udržení stabilního klimatu v rámci celkového režimu

v depozitáři, zejména zamezení teplotním výkyvům především v zimních měsících (problém vytápění a klimatizování a z toho vyplývající vysoká finanční nákladnost).

Programy pro děti a mládež jsou velmi oblíbené, a proto budou v následujícím období pokračovat. Muzeum Cheb bude nabízet nové i osvědčené edukativní programy pro školy. Rovněž budou pokračovat v rámci muzejní edukace další volnočasové aktivity: např. Výtvarná výchova pro seniory, Cesty za poznáním, Letní výtvarná dílna v muzeu, výtvarné dílny v průběhu Muzejní noci, výtvarné dílny v rámci městské akce Léto v Krajince a Muzejní letní tábory.

O muzejní programy je mimořádný zájem, neboť se profilují obsahovou a kreativní kvalitou. Vzhledem k dobrému renomé muzea začíná poptávka narážet na personální limity muzea.

Spolupráce s kulturními organizacemi v kraji úspěšně probíhá a bude pokračovat i nadále v oblasti výstavní, publikační a přednáškové. Muzeum spolupracuje se všemi krajskými i městskými muzei a paměťovými institucemi v rámci Karlovarského kraje. Na velmi dobré úrovni se rozvíjí spolupráce s Galeríí výtvarného umění v Chebu a Státním okresním archivem Cheb (např. společná vstupenka s galerií, společné projekty). Pokračovat bude i spolupráce s Městským muzeem Františkovy Lázně, Městským muzeem Mariánské Lázně, Městským muzeem Aš, Západočeským divadlem Cheb a dále se základními i středními školami.

Velmi důležitými aktivitami Muzea Cheb budou i v budoucnu akce spolupořádané se zahraničními partnery. Pokračovat budou především úspěšné společné projekty s mnoha německými paměťovými institucemi – a to nejen s příhraničními. Muzeum Cheb je vzhledem ke svým bohatým sbírkám i odborné fundovanosti velmi vyhledávaným partnerem v zahraničí. Muzeum Cheb si během posledních dvou desetiletí vytvořilo stálý okruh zahraničních institucí, s nimiž pravidelně spolupracuje. Namátkou lze jmenovat Kulturhaus Marktredwitz (Egerland Museum), Stadtmuseum München, Staatsarchiv Bamberg, Stiftlandmuseum Waldsassen, Museum im Schloss Lützen atd. Tyto kontakty a aktivity je nezbytné nejen udržovat, ale nadále rozvíjet, neboť tyto instituce jsou potenciálními grantovými partnery.

Pokud jde o strategii v následujícím období 2013 – 2020, včetně zlepšení nabídky pro návštěvníky, zlepšení ekonomiky, programové náplně a nutných programových změn, zaměří se Muzeum Cheb na:

- rekonstrukci stálé expozice
- digitalizaci sbírkové fondu a jeho zpřístupnění přes webové rozhraní
- naplňování celkové muzejní strategie směřující k zvyšování návštěvnosti a příjmů

Muzeum Cheb je pověřeným regionálním pracovištěm pro „Tradiční lidovou kulturu“.

V souladu s koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011-2015, s odvoláním na příkaz ministra kultury č. 41 z 22.12. 2008 a na Úmluvu o zachování nemateriálního kulturního dědictví, kterou přijala Česká republika v roce 2009, je nutné založit a vést v Karlovarském kraji, krajský seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury (termín pro zřízení krajského seznamu je k 31. 12. 2013). Na úrovni kraje vytvořit podmínky pro udělování titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Karlovarského kraje“.

Galerie umění Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Pobočky:

- **Letohrádek Ostrov**
- **Interaktivní galerie Becherova vila Karlovy Vary**

Galerie umění Karlovy Vary se nachází na jihovýchodním okraji lázeňského území Karlových Varů. Byla založena 1. ledna 1953 jako státní instituce s výstavním a akvizičním programem zaměřeným na české a slovenské moderní umění. Ve 20. letech 20. století sloužily prostory galerie Obchodní a živnostenské komoře v Chebu. Karlovarská galerie byla jednou z prvních státních galerií, zakládaných Československým státem většinou v krajských městech. Během devadesátých let změnila galerie dvakrát svého zřizovatele – z kompetence okresního úřadu přešla pod MK ČR a poté pod Karlovarský kraj. I přes neustálý finanční tlak se jí podařilo zachovat vysokou úroveň výstavní a kulturně výchovné činnosti – bohužel činnost akviziční musela být velmi omezena.

Letohrádek Ostrov je situován v zámeckém parku. V raně barokní budově je v nádherných sálech k vidění české umění 20. století, prezentující sbírky grafických listů a kreseb ve stálých expozicích, krátkodobých výstavách, publikacích a kulturně-vzdělávacích programech. Krátkodobé výstavy představují autory převážně současné.

Interaktivní galerie Becherova vila je významná solitérní stavba, řešena vysloveně jako rodinný palác - Palais Becher. Zcela zapadá do prostředí honosné části památkové zóny města Karlovy Vary, zvané Westend. Uvnitř jsou výstavní prostory, výtvarná dílna nebo sochařský ateliér. Pro vysokou architektonickou a umělecko-historickou hodnotu objektu byla Vila Becher v roce 2011 restaurována a upravena na **interaktivní galerii nejen pro mladé výtvarníky** se zaměřením na činnost vzdělávací, výstavní, uměleckou, reprezentační a ubytovací.

Obyvatelé Karlovarského kraje tak mají možnost navštěvovat nejen hlavní budovu galerie na Goethově stezce v Karlových Varech nebo Letohrádek v Ostrově, (kde je ovšem provoz omezen na letní sezónu), ale nově i velmi atraktivní kulturní stánek, s expozicí děl současných českých i zahraničních umělců. Novinkou je vybavení Becherovy vily – interaktivní oddělení galerie, kde si mohou návštěvníci vyzkoušet své schopnosti, talent a zručnost, při různých kurzech i jednorázových akcích pod vedením zkušených umělců – instruktorů, se zaměřením na různá tradiční řemesla, umělecké a uměleckořemeslné obory.

Vzhledem k současné situaci se Galerie umění Karlovy Vary v nastávajícím období zaměří na doplňování příspěvků zřizovatele z evropských fondů – především z tzv. měkkých projektů v rámci operačního programu Cíl 3, který je zaměřen na příhraniční spolupráci. Rovněž bude podávat žádosti do dotačních titulů, jejichž prostřednictvím lze získávat finanční prostředky z rozpočtu České republiky, především z dotačních titulů MKČR.

Galerie se i v budoucnu zaměří na aktivity, které vedou k doplnění rozpočtu organizace. Jedná se především o placené zápůjčky děl i přesto, že tendence zájmu je klesající. I nadále budou využívány příležitostné pronájmy prostor v hlavní budově galerie a do budoucna rozšířeny pronájmy prostor v Becherově vile. Lze předpokládat, že prozatímni, nepříliš velký zájem bude stoupat úměrně se zvyšujícím se zájmem o Becherovu vilu, která za poměrně

krátkou dobu svého působení ještě nepřešla naplno do povědomí obyvatel i institucí v regionu.

Reálnou možností ke zlepšení ekonomické situace vlastní iniciativou budou již částečně vyzkoušené specifické kurzy a do budoucna i rekvalifikační programy, jejichž zavedení bude ovšem vyžadovat vstupní investici. Vedení galerie bude usilovat i o nové možnosti získávání sponzorských darů, především v souvislosti s novou pobočkou. Na základě vyhodnocení současných zkušeností bude patrně příznivější situace v oblasti nepeněžní, např. uzavírání barterových dohod.

V rámci nových aktivit se Galerie umění Karlovy Vary zaměří na rozsáhlejší spektrum nabídky workshopů, artefiletických² programů, seminářů a kurzů mimo výstavní činnost. Ve výstavní činnosti přibude intenzivnější spolupráce s potencionálními samoplátcí výstav (při nutném zachování stávající kvality) s atraktivním programem.

I do budoucna bude uplatňován, případně rozšiřován vlastní, již zavedený systém permanentních průkazů, především pro spolupracující školy a lázeňské domy. V nabídce bude kladen důraz, vzhledem k interaktivnímu pojetí nové pobočky, na okruh Becherovy vily. Pokračovat bude napojení na systémy CITY CARD, DREAM CARD, ve spolupráci s Karlovarským krajem se připravuje vstup do systému EGRONET a Karlovarské karty K 3.

Jednou z nejdůležitějších činností galerie, jako paměťové instituce, je nákup sbírkových předmětů – akviziční činnost. Dá se říci, že tato činnost je přímo posláním instituce tohoto zaměření. Současnou prioritou, vzhledem k omezeným ekonomickým možnostem, je získávat velkorysé a štědré donátory. Získat zajímavé dary je v současnosti i do budoucna možnost do jisté míry reálná, dost často si však dárci kladou takové požadavky, které jsou pro galerii nesplnitelné. Navíc vzniká i problém legislativní, kterým je současná klauzule o darování samosprávě. Dárci mají mnohdy přání darovat umělecká díla přímo galerii. **Akviziční činnost je tedy prováděna nahodile a nekoncepčně.**

Další, velmi zásadní činností galerie je činnost ediční, která by měla i v nastávajícím období úspěšně pokračovat. Vydávání publikací, především katalogů k výstavám je ovšem nákladnou záležitostí, protože je bezpodmínečně nutné zachovat jejich uměleckou, grafickou i technickou úroveň. Pro udržení ediční činnosti jsou ovšem nutné zachovat finanční prostředky.

Na ekonomických možnostech organizace je závislá i další velmi důležitá činnost, kterou je restaurování uměleckých děl. Stav některých významných uměleckých děl vykazuje zhoršení, proto jsou restaurátorské zásahy nevyhnutelné.

Nemělo by docházet k situaci, kdy je restaurování uměleckých děl prováděno kvůli nedostatku financí na úkor akviziční činnosti. Vedení galerie nemá v takovém případě možnost volby, např. možnost obohacení sbírkového fondu galerie, nákup jedinečného sbírkového předmětu nebo nutnost restaurovat ohrožené umělecké dílo. V takové situaci je restaurování na prvním místě.

Galerie umění Karlovy Vary bude i nadále připravovat k vybraným výstavám interaktivní programy pro základní školy i pro děti a rodiče, zážitkové dílny pro středoškolské studenty,

² Artefiletika je reflektivní, tvořivé a zážitkové pojetí vzdělávání a výchovy, které vychází z vizuální kultury nebo jiných expresivních kulturních projevů (dramatických, hudebních, tanečních). Vizuální kulturou zde rozumíme výtvarné umění, vizuální stránky médií a estetické stránky hmotné kultury a přírody. Cílem artefiletiky je obohacování kulturního kapitálu žáků, rozvíjení jejich sociálních kompetencí a prevence psycho-sociálních selhávání prostřednictvím uměleckých aktivit reflektovaných v žákovské skupině.

workshopy s autory, komentované prohlídky ke všem výstavám a stálé expozici. Pokračovat bude i pořádání Dnů otevřených dveří, s programem zaměřeným především na děti, pravidelného červencového Výtvarného léta v galerii a také výtvarné dílny zaměřené na různé netradiční techniky. Budoucnost těchto galerijních programů je zajištěna, neboť již v současnosti je o ně značný zájem.

V následujícím období bude pokračovat i spolupráce s dalšími kulturními organizacemi. Především s Galerií G 4 - galerií fotografie v Chebu a s Krajskou knihovnou Karlovy Vary. Pokračovat bude i spolupráce s dalšími kulturními organizacemi v kraji, které mají jiného zřizovatele, například Městské muzeum Mariánské Lázně, Galerie u Vavřince v Chodově, Galerie Duhová paleta. Galerie naváže i na úspěšnou spolupráci s uměleckými spolky, hlavně s Krajskou uměleckou asociací i Uníí výtvarných umělců karlovarské oblasti, nárazově také s dalšími neziskovými organizacemi (PROTEBE-LIVE) či s některými soukromými subjekty.

Na mezinárodní úrovni naváže galerie na spolupráci s německými partnery, neboť se SRN probíhají kontakty nejintenzivněji. Pokračovat bude i spolupráce při vzniku výstav, workshopů, symposií, akcí pro studenty a mládež, zrcadlových projektů, zprostředkování kontaktů mezi regionálními uměleckými spolky i jednotlivými autory, při výpůjčkách uměleckých děl či celých konvolutů³. Naváže i na kontakty v Rakousku, na Slovensku a v Rumunsku. Pokračovat bude i spolupráce s ruskými umělci. Stále ovšem nejperspektivnější a nejlépe dosažitelnou se pro Galerii umění Karlovy Vary (časově i ekonomicky) jeví spolupráce s Německem.

Má-li být zachována stávající kvalita instituce, je v ekonomickém ohledu třeba přinejmenším kopírovat vývoj inflace a maloobchodních cen všech mandatorních komodit. I při akceptování tohoto vývoje to neznamena, že se instituce bude dále rozvíjet a že se zlepší situace např. v akviziční činnosti. V následujícím osmiletém období však nelze odhadnout celostátní ekonomický vývoj, ani příspěvek zřizovatele. Galerie bude i nadále hledat dalších zdroje financování (dotace, granty, sponzoring, dary atd.). Programová náplň bude pokračovat v trendu ústupu od konzervativních muzejních aktivit (klasické výstavy, přednášky, semináře, tzn. pasivních rolí návštěvníka) k moderním galerijním aktivitám s interaktivní náplní (artefiletické dílny, autorské workshopy, příměstské tábory, dny otevřených dveří apod.). Tato, v mnoha směrech atraktivnější programová náplň, uplatňovaná přibližně od poloviny minulé dekády, a její dosavadní úspěšnost, je zárukou dalšího rozvoje instituce a rozšiřování její působnosti.

³ Konvolut - svitek listin nebo několik písemností svázaných do knihy

Galerie výtvarného umění v Chebu, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Pobočka:

▪ Klášterní kostel sv. Kláry

Galerie výtvarného umění v Chebu (GAVU Cheb) je muzeum umění, orientované jednak na umění 19. a 20. století a jednak na gotické umění z historického regionu Chebska. Sídlí v Chebu ve dvou barokních budovách mimořádných architektonických kvalit.

Hlavní budova galerie je nový radniční palác architekta Giovanni Battisty Alliprandiho – bývalá chebská radnice. Zde se nachází několik výstavních prostorů: v druhém patře je to Velká galerie, zaměřená na velké výstavní projekty a výstavní formát Opus magnum, v jehož rámci jsou představována mimořádná díla českého i zahraničního umění; v prvním patře se nachází stálá expozice českého umění 19. a 20. století; a konečně v přízemí je umístěna Malá galerie, zaměřená na díla umělců nejmladší a střední generace, videoroom a museum café s prostorem pro výstavy na papíře a přednáškovým sálem.

Klášterní kostel sv. Kláry, který byl odsvěcen, je dílem Kryštofa Dienzenhofera, a je jednou z nejvýznamnějších barokních staveb v České republice. Zde je umístěna sbírka gotické plastiky, chebské intarzie a barokního malířství.⁴

V nadcházejícím složitém období bude Galerie výtvarného umění v Chebu usilovat o navýšení rozpočtu z různých dostupných zdrojů. Podobně jako v roce 2012, kdy galerie získala 300 tisíc korun, bude podána žádost do grantového programu MK ČR. Vedení galerie vidí dále reálnou možnost uspět v grantech Českoněmeckého fondu budoucnosti, jednou z dramaturgických linií galerie je mapování tvorby českých Němců.

Galerie se dále podílí jednou doprovodnou výstavou (samostatná výstava laureáta předchozího ročníku) na projektu Start Point, který loni získal podporu v rámci programu Culture. Jde o pilotní dvouletý projekt probíhající do května 2014. V rámci jeho pokračování, které by se mělo rozšířit na velký pětiletý grant (2014 – 2019), galerie může získat větší objem prostředků na jakékoliv akce, které se k tomuto projektu i třeba jen volně váží, pokud si na ně zajistí dofinancování ve výši 50%.

Prodej publikací a propagačních materiálů je stabilní, ale nejedná se o výtvarnou činnost. Jde o dotovanou záležitost, související s nepsanou povinností muzeí vykonávat určitou publikační činnost. Doplnění rozpočtu galerie ze sponzorských darů vidí vedení galerie v příštích letech jako nereálné.

Na výši příspěvku od zřizovatele a následně samozřejmě na výši celkového rozpočtu galerie závisí chod organizace, která musí zajistit alespoň nutné personální obsazení. **Pro zvýšení návštěvnosti i pro úsporu finančních prostředků má vedení Galerie výtvarného umění v Chebu připravenou koncepci nového uspořádání části hlavní budovy i pobočky v kostele sv. Kláry. Nové uspořádání by mělo dle názoru ředitele galerie současně řešit i modernější a důstojnější prezentaci mimořádně cenné „Chebské sbírky gotického umění“.**

⁴ Zdroj informací – <http://www.gavu.cz>

Revitalizace druhého patra hlavní budovy galerie

Na úspěšnou proměnu prvního patra hlavní budovy, kde vznikla v roce 2012 nová stálá expozice moderního a současného umění, by GAVU Cheb nyní ráda navázala i v patře druhém. Tím bude dokončena postupná revitalizace celé budovy zahájená na počátku roku 2011, jejímž výsledkem bude muzeum umění odpovídající evropským standardům.

Po úpravě kavárny, pokladny, Malé galerie v přízemí a stálé expozice v prvním patře bude v druhém patře nainstalováno nové osvětlení, renovovány podlahy a nainstalovány nové panely, které ochrání stěny při instalaci proměnných výstav a zároveň vytvoří souvislé výstavní plochy. Posledním zásahem, korespondujícím s renovací prvního patra se stejnou dispozicí, je přemístění depozitáře, což výstavní část obohatí o jednu místnost a především ji umožní procházet jako okruh.

Řešení revitalizace druhého patra může být v přesunu stálé expozice gotického sochařství z kostela sv. Kláry do hlavní budovy galerie.

Důvody pro toto řešení:

- Úspora výdajů
- Kvalitnější prezentace významné sbírky návštěvníkům
- Zvýšení renomé celé instituce, zvýšení návštěvnosti v hlavní budově galerie

Soubor chebské gotiky je unikátní sbírkou, která by měla požívat nejvyšší pozornosti a také ochrany. Srovnatelnou sbírku má pouze Národní galerie a Jihočeská galerie.

V nadcházejícím období 3 – 5 let nebude galerie zvyšovat vstupné. Bylo optimálně nastaveno v roce 2011 a prozatím není důvod k navýšení.

I nadále bude galerie pořádat pravidelný cyklus odborných přednášek pro širokou veřejnost, zaměřených na oblast výtvarného umění, architekturu i výrazné osobnosti spojené s regionem. Dále bude pořádat pravidelné animační programy pro žáky základních a středních škol, které interaktivní formou zprostředkovávají výstavy. Pokračovat bude úspěšný program angličtiny pro nejmenší, zaměřený na zprostředkování a přiblížení umění dětem, včetně výtvarných dílen v anglickém jazyce.

Nové vedení galerie se pokusilo uplatnit provizorní řešení, kterým chtělo získat prostředky na nákup uměleckých děl. Na místa zaměstnanců, kteří odešli, nebyla přijata náhrada. Galerie pak za ušetřené mzdové prostředky nakoupila přírůstek do sbírky. Takový postup je však příliš náročný a dlouhodobě neudržitelný.

Od roku 2011 se rozpočet stal po dalším snížení opravdu napjatým a při realizovaných proměnách galerie bylo nakupování přírůstků do sbírek nemožné. Pro nutné doplnění obnovené stálé expozice bylo vybráno 5 zásadních autorů a od nich zakoupena díla v hodnotě cca 500 tis. Kč – s podstatnými slevami a se splátkovým kalendářem do roku 2014. Galerie vyvine snahu o zkrácení termínu.

Akviziční činnost je v příštích letech nutné zaměřit na období po roce 1980, kde jsou nákupní ceny ještě přijatelné, případně využít příležitost, kdy se naskytne koupě uměleckého díla za rozumnou cenu. Mělo by jít o takové dílo, které by se uplatnilo ve stálé expozici (např. v sále figurace 60. a 70. let by se velmi uplatnila dobová matrice Aleny Kučerové, která se i dnes dá získat za cca 250 tisíc korun). Obecně však lze říci, že starší díla špičkové kvality jsou pro nás z cenových důvodů nedostupná, naopak díla z pozdějšího období lze kupovat za rozumné ceny.

V nadcházejícím období bude nutné - vzhledem ke skutečnosti, že z finančních důvodů byla přerušena pravidelná kontrola stavu gotické plastiky - najít prostředky na její kontrolu a případné restaurátorské zásahy. Dosavadní kontrola měla spíše preventivní charakter. Průběžně, tedy i v budoucnu budou sanovány nejvýraznější okamžité potřeby, např. v souvislosti se zápůjčkami či výstavami. Akutní nebezpečí žádným sbírkovým předmětům v nejbližším období nehrozí.

Publikace, které Galerie výtvarného umění v Chebu vydává nebo se na jejich vydávání spolupodílí, budou i nadále nabízeny k prodeji prostřednictvím velkoobchodu Kosmas.

Spolupráce s dalšími kulturními krajskými organizacemi bude pokračovat, zejména s chebskými institucemi Galerií 4 – galerií fotografie a Muzeem Cheb. Prozatím velmi dobrá spolupráce s Městem Cheb a jeho kulturními institucemi bude pokračovat i v následujícím období.

Mezinárodní spolupráce byla vždy jednou z priorit Galerie výtvarného umění v Chebu a zůstává prioritou i do budoucna. V galerii existuje dlouhá tradice výstav českých Němců, pořádaných ve spolupráci s organizátory letního festivalu Mitte Europa, doprovázených vědeckým sympoziem, ve kterých bude galerie i dále pokračovat a úzce spolupracovat. Galerie se bude podílet jednou doprovodnou výstavou (samostatná výstava laureáta předchozího ročníku) na projektu Start Point, který získal v roce 2011 podporu v rámci programu Culture.

Galerie 4 – galerie fotografie, příspěvková organizace Karlovarského kraje

Galerie 4 – galerie fotografie působí v současné době v Kamenné ulici č. 2, v těsné blízkosti náměstí Krále Jiřího z Poděbrad, téměř v centru památkové rezervace Města Cheb. Galerie 4 je nejstarší stálou fotografickou galerií v České republice a od svého vzniku se zaměřuje na čtyři hlavní směry činnosti: výstavní, mimovýstavní, sbírkovou a metodickou.

Vedení Galerie 4 bude i v období 2013 – 2020 využívat strukturálních fondů Evropské unie. Protože Galerie 4 nedostala očekávanou dotaci z Regionálního operačního programu na rekonstrukci špýcharu na Františkánském náměstí v Chebu, kam by se měla v budoucnu přestěhovat, bude usilovat o získání potřebných financí ve výši přibližně 30 milionů korun z FM EHP/Norska. V případě, že nedojde do konce roku 2012 k vyhlášení dotačního titulu FM EHP/Norska nebo nedojde k dohodě mezi Městem Cheb a Karlovarským krajem o financování projektu, bude špýchar navrácen Městu Cheb.

Jednou z možností řešení může být financování rekonstrukce špýcharu Městem Cheb a následné postupné splácení celé profinancované částky zřizovatelem Galerie 4, Karlovarským krajem, formou nájmu. Pro rekonstrukci Špýcharu, významné chebské kulturní památky, je již zpracován projekt.

Příspěvek od zřizovatele je v současné době na hranici existence organizace. Možnost doplnění rozpočtu ze sponzorských darů je nereálná. Galerii 4 se zatím ale daří uzavírat smlouvy o reklamě (za první pololetí 2012 je zisk 107 400 Kč), které pomáhají doplnit rozpočet. Rovněž budou i v budoucnu, stejně jako doposud, vyhledávání partnerů, kteří budou ochotni pronajmout si buď výstavu „na klíč“ nebo fotografie na výzdobu interiéru. Tím se galerie, kromě finančního efektu, dostává do povědomí i v jiných než kulturních institucích.

Přesto, že Galerie 4 je krajskou kulturní organizací s nejmenším rozpočtem, dokáže její vedení každoročně získat nejvyšší finanční obnos pro navýšení napjatého rozpočtu – poměrově vůči příspěvku zřizovatele.

Personální obsazení organizace je dostačující. Díky úspěšné kumulaci funkcí nebude třeba jej v nejbližším období navýšovat. Pokud by ovšem mělo dojít ke snížení počtu zaměstnanců, byl by chod organizace ohrožen.

Stabilní návštěvnost galerie se může v následujícím období zvýšit zásadním způsobem pouze pořádáním atraktivních výstav mediálně známých osobností. Pro tento záměr ovšem chybí finanční prostředky na jejich zapůjčení.

Akviziční činnost je již v současné situaci nereálná. Sbírkové předměty prozatím získává Galerie 4 pouze formou darů. Tato situace se v blízké budoucnosti patrně nebude měnit.

Pro děti a mládež připravuje Galerie 4 workshopy při Chebských dvorcích, MIXXXART, HRÁTKY S....., o které je velký zájem, a proto, pokud to situace dovolí, budou organizovány i do budoucna.

Galerie 4 spolupracuje s ostatními kulturními organizacemi v kraji poměrně značně. Nejčastěji spolupráce probíhá s Galerií výtvarného umění v Chebu, Galerií umění Karlovy Vary, se Západočeským divadlem v Chebu, Kulturním centrem Svoboda Cheb, Galerií Hvězda v Mariánských Lázních a Městským muzeem v Mariánských Lázních. Tato spolupráce bude v následujícím období pokračovat.

Mezinárodní spolupráce je v Galerii 4 na velmi vysoké úrovni. Galerie má dlouhodobé kontakty s institucemi v Německu, Francii, Itálii, Rusku, Anglii a Maďarsku. Spolupráce probíhá na recipročním základě, převážně se jedná o výstavy a workshopy. Většina partnerů jsou německé instituce. Galerie je v současné době partnerem v projektech Cíl 3.

Tato doposud úspěšná spolupráce bude pokračovat i v následujícím období. V několika posledních letech přerušila Galerie 4 spolupráci na projektech, kde byla vyžadována finanční účast (Maďarsko, Rusko, Anglie, Chorvatsko) a reciprocita nebyla 100%. I do budoucna bude pozornost věnována především recipročním projektům. Galerie stále hledá možnost, jak udržet spolupráci se zahraničními partnery. Kontakty a spolupráce jsou budovány již od počátku 90. let 20. století.

Podle názoru vedení galerie je současný ekonomický stav galerie kritický. Od roku 2013, bude-li pokračovat sestupná tendence příspěvků od zřizovatele, přijdou na řadu v činnosti galerie drastická úsporná opatření, která ovlivní její chod zásadním způsobem:

- Snižování počtu kvalitních výstav a výstavního programu, doplňování komerčně a mediálně známými jmény, která si přivedou sponzora.
- Ještě větší část výstavního programu bude muset být věnována finančně méně náročným projektům - výstavy studentů, výstavy z depozitáře, převzaté výstavy bez nájmu atd.
- Snižování počtu akcí, ponechání pouze těch, které jsou financovány z rozpočtu galerie ve výši 10 – 20 %.
- Zkrátit o jeden den již tradiční regionální kulturní akci Chebské dvorky.

Zpracovatelé:

Krajská knihovna Karlovy Vary - PhDr. Eva Žáková, PaedDr. Vratislav Emler

Muzeum Karlovy Vary - Ing. Lenka Zubačová

Muzeum Sokolov – Ing. Michael Rund

Muzeum Cheb – Ing. Roman Procházka

Galerie umění Karlovy Vary – Ing. Jan Samec

Galerie výtvarných umění v Chebu – Mgr. Marcel Fišer

Galerie 4 – galerie fotografie – Mgr. Zbyněk Illek